

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 0101 Педагогічна освіта

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 5.0101601 Соціальна педагогіка

(шифр і назва спеціальності)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>1948</u>	
<i>Лисенко</i> (підпис)	<i>Лисенко</i> (прізвище, ініціали)
« <u> </u> »	20 <u>16</u> р.

Київ – 2016 рік

Робоча програма з дисципліни «Кримінальне право» для студентів галузі знань 0101 Початкова освіта, спеціальності 5.0101601 Соціальна педагогіка.

Розробники: Гаращук М.В., викладач циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства

Протокол від «29» серпня 2016 року № 1

Голова циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства (Н.К.Бурдіна)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
<p>Кількість кредитів – 2</p> <p>Модулів – 2</p> <p>Змістових модулів – 2</p> <p>Загальна кількість годин – 72</p> <p>Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,7</p>	<p style="text-align: center;">Галузь знань 0101 Початкова освіта</p> <p style="text-align: center;">Спеціальність 5.0101601 Соціальна педагогіка</p> <p style="text-align: center;">Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 3</p> <p>Семестр: 5</p> <p>Аудиторні заняття: 40 години, з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): 18 годин</p> <p>Семінарські заняття: 10 годин</p> <p>Індивідуальні заняття: 8 год.</p> <p>Модульний контроль: 4 год.</p> <p>Самостійна робота: 32 год.</p> <p>Вид контролю: <u>залік</u></p>

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Кримінальне право є однією з профільюючих дисциплін, які вивчають у юридичних вищих навчальних закладах України. Викладання кримінального права передбачає розкриття соціальної суті і юридичного змісту закону про кримінальну відповідальність, взаємозв'язку його норм.

Вивчення курсу повинно сприяти вихованню у студентів поважного ставлення до закону про кримінальну відповідальність як важливого засобу захисту людини, її прав і свобод, проголошених Конституцією України, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань.

Даний курс дає можливість поглибленого вивчення загальних базових положень кримінального права про злочин і покарання.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є не лише детальне вивчення студентами конспектів лекцій та діючого законодавства, керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України, підручників і учбових посібників, а й необхідність вивчення додаткової літератури, що буде сприяти правильному вмінню аналізувати та тлумачити кримінально-правові норми діючого законодавства, положення постанов Пленуму Верховного Суду України і застосовувати їх до конкретних обставин; засвоєнню основних проблем науки кримінального права; знанню сучасних тенденцій кримінально-правової політики в Україні.

Основними завданнями курсу «Кримінальне право» є:

1. навчити студентів самостійно аналізувати норми кримінального права та ситуації, які регулюються його нормами;
2. навчити студентів виявляти проблеми та тенденції розвитку кримінального права України;
3. навчити студентів самостійно досліджувати, аналізувати, систематизувати та узагальнювати здобуті знання щодо кримінального права України;
4. розширювати правничий світогляд студентів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти такими предметними **компетенціями**:

- знати основоположні засади побудови сучасного українського кримінального права;
- знати, вміти пояснювати, грамотно використовувати основну юридичну термінологію в галузі кримінального права;
- знати, називати, аналізувати нормативно-правові акти, що регулюють норми сучасного кримінального права,
- бути здатними юридично правильно кваліфікувати факти і обставини, що виникли в кримінальних правовідносинах, визначати обтяжуючі та пом'якшуючі обставини;
- бути готовими до здійснення попередження правопорушень, виявлення та усунування причин та умов, що сприяють їх вчиненню;
- знати та вміти пояснювати основні інститути кримінального права.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ I. Загальна частина Кримінального права.

Лекція 1. Основоположні засади кримінального права. (2 год.)

Поняття, предмет та метод кримінального права.

Завдання та система кримінального права.

Принципи кримінального права. Джерела кримінального права.

Чинний Кримінальний кодекс України, його система і загальна характеристика.

Чинність кримінального закону в просторі, в часі та за колом осіб.

Тлумачення кримінального закону.

Основні поняття: кримінальне право, принципи кримінального права, чинність кримінального закону в часі, просторі, по колу осіб, зворотна сила кримінального закону

Лекція 2. Поняття, ознаки та види злочину. (2 год.)

Поняття і ознаки злочину. Класифікація злочинів та види злочинів.

Поняття складу злочину та його елементи.

Поняття і значення об'єкта злочину. Предмет злочину та потерпілий від злочину.

Поняття, ознаки і значення об'єктивної сторони злочину. Обов'язкові та факультативні елементи об'єктивної сторони злочину.

Поняття і ознаки суб'єкта злочину. Вік як ознака суб'єкта злочину.

Осудність як ознака суб'єкта злочину. Поняття осудності та її зміст.

Поняття і критерії неосудності та обмеженої осудності.

Відповідальність за злочин, вчинений у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

Поняття, ознаки і значення суб'єктивної сторони злочину.

Поняття і зміст вини. Значення вини. Форми вини.

Основні поняття: злочин, об'єкт злочину, предмет злочину, потерпілий, об'єктивна сторона злочину, злочинне діяння, матеріальна, моральна та фізична шкода, причинно-наслідковий зв'язок, суб'єкт злочину, осудність, неосудність, спеціальний суб'єкт злочину, суб'єктивна сторона злочину, вина, умисел, злочинна самовпевненість, злочинна недбалість.

Семінар 1. Основоположні засади кримінального права. Поняття, ознаки та види злочину (2 год.)

Лекція 3. Стадії вчинення злочину, множинність злочинів та співучасть у злочині (2 год.)

Поняття і види стадій вчинення злочину.

Закінчений злочин та незакінчений злочин.

Поняття усіченого складу злочину. Поняття готування до злочину. Поняття і ознаки замаху на злочин. Види замаху.

Добровільна відмова від доведення злочину до кінця.

Поняття, види і ознаки множинності злочинів.

Поняття і види сукупності злочинів. Реальна та ідеальна сукупність.

Поняття і види повторності злочинів.

Поняття, види і кримінально-правове значення рецидиву злочинів.

Поняття співучасті у злочині. Види співучасників злочину.

Форми співучасті у злочині, критерії і значення їх виділення.

Підстави і межі кримінальної відповідальності співучасників злочину.
Кваліфікація діянь співучасників злочину.

Основні поняття: стадії вчинення злочину, закінчений злочин, готування до злочину, замах на злочин, усічений склад злочину, добровільна відмова від скоєння злочину, множинність злочинів, сукупність злочинів, повторність злочинів, рецидив, співучасник, організатор, підбурювач, пособник, виконавець, група осіб, попередня змова.

Лекція 4. Кримінальна відповідальність, покарання та судимість. (2 год.)

Поняття та форми кримінальної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності.

Поняття і ознаки обставин, що виключають злочинність діяння.

Види звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття, ознаки та мета покарання. Поняття, ознаки і значення системи покарань. Види покарань.

Поняття і правове значення судимості. Виникнення і припинення судимості. Зняття та погашення судимості. Дострокове зняття судимості.

Основні поняття: кримінальна відповідальність, обставини, що виключають злочинність діяння, необхідна оборона, уявна оборона, крайня необхідність, звільнення від кримінальної відповідальності, дійове каяття, строк давності, покарання, система покарань, судимість, зняття та погашення, амністія, помилування.

Семінар 2. Стадії вчинення злочину, множинність злочинів та співучасть у злочині. Кримінальна відповідальність, покарання та судимість. (2 год.)

Лекція 5. Особливості притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності, примусові заходи виховного та медичного характеру (2 год.)

Особливості застосування покарання до неповнолітніх. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх, і особливості їх призначення.

Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності.

Примусове лікування.

Громадський вихователь. Примусові заходи медичного характеру. Примусові заходи виховного характеру.

Основні поняття: неповнолітній, примусові заходи виховного характеру, примусове лікування.

Семінар 3. Особливості притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності, примусові заходи виховного та медичного характеру. (2 год.)

МОДУЛЬ II. Особлива частина Кримінального права

Лекція 6. Злочини проти державності (2 год.)

Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Злочини проти громадської безпеки.

Злочини проти громадського порядку та моральності.

Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Основні поняття: державна таємниця, державний кордон, призов, мобілізація, органи державної влади, масові заворушення, моральність, правопорядок, депутат, громадський діяч.

Лекція 7. Злочини проти особи (2 год.)

Злочини проти життя та здоров'я особи. Життя – момент початку та закінчення. Поняття та види тілесних ушкоджень. Види вбивств.

Злочини проти волі, честі та гідності особи. Викрадення особи.

Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості. Згвалтування. Задоволення статевої пристрасті неприродним способом. Вчинення розпусних дій щодо неповнолітніх.

Основні поняття: життя, вбивство, привілейоване вбивство, тяжке тілесне ушкодження, середньої тяжкості тілесне ушкодження, легке тілесне ушкодження, згвалтування, неповнолітні, статевая свобода, статевая недоторканість, воля, честь, гідність.

Семінар 4. Злочини проти державності. Злочини проти особи. (2 год.)

Лекція 8. Злочини проти власності (2 год.)

Загальна характеристика злочинів проти власності. Поняття злочинів проти власності. Корисливі злочини проти власності.

Некорисливі злочини проти власності.

Крадіжка, грабіж та розбій. Шахрайство. Вимагання.

Основні поняття: власність, право власності, таємне викрадення, відкрите викрадення, напад з метою заволодіння, зловживання довірою, обман.

Лекція 9. Злочини у сфері обігу наркотиків (2 год.)

Загальна характеристика злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення. Поняття злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення. Класифікація злочинів, передбачених розділом XIII Особливої частини КК України.

Злочини проти дотримання правил обігу наркотичних засобів, їх аналогів або прекурсорів. Злочини проти здоров'я населення.

Основні поняття: наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги або прекурсори, схилення до вживання, незаконна видача рецепта, отруйні і сильнодіючі речовини, місце для вживання одурманюючих засобів, мікробіологічні, інші біологічні агенти чи токсини, заготівля, перероблення, збут, радіоактивно забруднені продукти харчування чи інша продукція.

Семінар 5. Злочини проти власності. Злочини у сфері обігу наркотиків.(2 год)

Навчально-методична картка дисципліни «Кримінальне право»

Разом: 72 год., лекції – 18 год., семінарські заняття - 10 год., самостійна робота – 32 год., індивідуальні заняття – 8 год., підсумковий контроль – 4 год.

Модуль	Модуль I.					Модуль II.				
Тема модуля	Загальна частина Кримінального права.					Особлива частина Кримінального права.				
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Дати										
Теми лекцій	Основоположні засади кримінального права.	Поняття, ознаки та види злочину.	Стадії вчинення злочину, множинність злочинів та співучасть у злочині.	Кримінальна відповідальність, покарання та судимість		Особливості притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності, примусові заходи виховного та медичного характеру.				
Теми семінарських занять		Основоположні засади кримінального права. Поняття, ознаки та види злочину.		Стадії вчинення злочину, множинність злочинів та співучасть у злочині. Кримінальна відповідальність, покарання та судимість		Особливості притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності, примусові заходи виховного та медичного характеру.			Злочини проти державності. Злочини проти особи.	Злочини проти власності. Злочини у сфері обігу наркотиків.
Самостійна робота студентів	Табл. 6.1.					Табл. 6.1.				
ІНДЗ	Табл. 7.1.									
Поточний контроль					Контрольна робота					Контрольна робота
Підсумковий контроль	Залік									

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/ п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Індивідуальні заняття
Модуль 1. Загальна частина Кримінального права.								
1.	Основоположні засади кримінального права.	4	2	2		2		
2.	Поняття, ознаки та види злочину.	8	4	2	2	4		
3.	Стадії вчинення злочину, множинність злочинів та співучасть у злочині.	8	4	2		4		
4.	Кримінальна відповідальність, покарання та судимість	6	4	2	2	2		
5.	Особливості притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності, примусові заходи виховного та медичного характеру.	10	8	2	2	2	2	
		36	22	10	6	4	14	2
Модуль 2. Особлива частина Кримінального права.								
6.	Злочини проти державності.	8	4	2		2	4	
7.	Злочини проти особи.	9	4	2	2	5		
8.	Злочини проти власності.	9	4	2		5		
9.	Злочини у сфері обігу наркотиків.	10	6	2	2	4	2	
		36	18	8	4	4	18	2
	Разом:	72	40	18	10	8	32	4

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основоположні засади кримінального права. Поняття, ознаки та види злочину.	2
2	Стадії вчинення злочину, множинність злочинів та співучасть у злочині. Кримінальна відповідальність, покарання та судимість.	2
3	Особливості притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності, примусові заходи виховного та медичного характеру.	2
4	Злочини проти державності. Злочини проти особи.	2
5	Злочини проти власності. Злочини у сфері обігу наркотиків.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основоположні засади кримінального права.	2
2	Поняття, ознаки та види злочину.	4
3	Стадії вчинення злочину, множинність злочинів та співучасть у злочині.	4
4	Кримінальна відповідальність, покарання та судимість	2
5	Особливості притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності, примусові заходи виховного та медичного характеру.	2

6	Злочини проти державності.	4
7	Злочини проти особи.	5
8	Злочини проти власності.	5
9	Злочини у сфері обігу наркотиків.	4
	Разом	32 год.

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

V. *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

VI. *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Кримінальне право» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи
1. Відвідування лекцій	1
2. Відвідування семінарів (практичних)	1
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5
4. Робота на семінарському занятті (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії)	10

5. Індивідуальне дослідне завдання (ІНДЗ)	30
6. Опрацювання фахових джерел	10
7. Написання реферату	15
8. Виконання модульної контрольної роботи	30
9. Виконання тестового контролю (експрес-контролю)	10
10. Творча робота, есе	20

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, доповідь, повідомлення, дискусія.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Кількість балів	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	82-89	4 (добре)
C	75-81	
D	69-74	3 (задовільно)
E	60-68	
FX	35-59	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з можливістю повторного прослуховування

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

<p>Незадовільно. Студент відтворює менше половини навчального матеріалу навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача; за допомогою викладача виконує елементарні завдання; може дати відповідь з кількох простих речень: здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, відсутні сформовані уміння та навички; виконує 30% від загальної кількості тестів.</p>
<p>Задовільно. Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять та сформулювати правило; здатен відтворити навчальний матеріал з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати; висловлене судження одним-двома аргументами, виконує 55-65% від загальної кількості тестів</p>
<p>Добре. Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений</p>

матеріал у стандартних ситуаціях, здатен з допомогою викладача скласти план реферату, виконати його та правильно оформити; самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує 75-80% від загальної кількості тестів.

Відмінно. Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; виконує 95-100% від загальної кількості тестів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

РОЗРАХУНОК БАЛІВ

вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	9	9
2. Відвідування семінарів (практичних)	1	5	5
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5	9	45
4. Робота на семінарському занятті (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії)	10	3	30
6. Виконання модульної контрольної роботи	25	2	50
Всього	42	28	139
Коефіцієнт	1,39		

10. Методичне забезпечення

- робоча навчальна програма;
- навчальні посібники;
- опорні конспекти лекцій;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

Очікувані результати:

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право» студент:

- знає основні поняття кримінального права: злочин, об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона, стадії вчинення злочину, множинність злочинів, співучасть, відповідальність, судимість, покарання, примусові заходи виховного характеру, примусові заходи медичного характеру;
- знає систему кримінального права України та основні інститути, вміє її пояснювати;
- здатен тлумачити норми кримінального закону, що необхідно для проведення юридичних консультацій;
- знає та вміє характеризувати окремі групи злочинів: проти основ національної безпеки, проти життя та здоров'я особи, волі, честі та гідності, проти власності тощо;
- вміє відмежовувати злочин від малозначного діяння та адміністративного правопорушення;
- знає та вміє виокремлювати елементи складу злочину, пояснювати їх;
- здатен обрахувати строки зняття та погашення судимості;
- знає форми співучасті та види співучасників, може пояснити їх;
- вміє визначати стадію вчинення (зупинення) злочину;
- знає класифікацію видів злочинів;
- визначає різницю між видами множинності злочинів: повторністю, сукупністю та рецидивом.

11. Рекомендована література

Законодавство України:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. зі змінами і доповненнями.
2. Кримінальний кодекс України : станом на 11 лют. 2013 р. : відповідає офіц. тексту / упоряд. В. І. Тютюгін. – Х. : Право, 2013. – 232 с.

Базова:

1. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар. 6-те вид., переробл. та доповн. / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Юридична думка, 2009. – 1236 с.
2. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Р. В. Вереша. – 2-ге вид. – К. : Центр учб. л-ри, 2012. – 320 с.
3. Діордіца І. В. Кримінальне право України / І. В. Діордіца. – К. : Вид. О. С. Ліпкан, 2010. – 288 с.
4. Кримінальне право. Загальна частина : підручник / за ред.: А. С. Беніцький [та ін.]. – К. : Істина, 2011. – 1112 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина : навч.-метод. посіб. / Міжнар. гуманіт. ун-т. – К. : Фенікс, 2012. – 112 с.
6. Кримінальний кодекс України : наук.-практ. комент. : у 2 т. / за заг. ред.: В. Я. Тацій [та ін.]. – 5-те вид., допов. – Х. : Право, 2013. – Т. 1–2.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред.: М. І. Мельник, М. І. Хавронюк. – 9-те вид., переробл. та допов. – К. : Юрид. думка, 2012. – 1316 с.
8. Судово-практичний коментар Кримінального кодексу України [текст] / За заг. ред. Савченка А.В. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2013. – 1272 с.
9. Кузнецов В. В., Савченко А.В. (у співавторстві) Кримінальне право (Особлива частина) : підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. – Т. 2. – Луганськ : Вид-во “Елтон – 2”, 2012. – 780 с.

Додаткова:

1. Кримінальне право України. Загальна частина: Схеми. Таблиці. Визначення: Навч.посібник / За ред.Є.В.Фесенка. – К.: Юрінком Інтер, 2007.
2. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, М.В. Володько та ін. ; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка, Київ. нац. ун-т внутр. справ, Київ. міжнар. ун-т . – К. : Атіка, 2008 . – 376 с.
3. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін. ; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація . – 3-є вид., перероб. і доп. – К. : Юрінком Інтер, 2007 . – 496 с.
4. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 960 с.
5. Савченко А.В., Шуляк Ю.Л. Кримінальне право України (у схематичних діаграмах)”: посібник /За заг. ред. к.ю.н., доц. В.В.Чернея. – К.: Вид-во ТОВ “НВП “Інтерсервіс”, 2013. – 150 с.
6. Уголовное право Украины. Общая и Особенная части: Учебник / Е.Л. Стрельцов. – Х.: ООО «Одиссей», 2006. – 720 с.

7. Сучасне кримінальне право України: Курс лекцій / А.В. Савченко, В.В. Кузнецов. – 2-е вид. – К.: Паливода А.В., 2006. – 636 с.
8. Кримінальне право України. Загальна частина: Схеми. Таблиці. Визначення: Навч. посібник / За ред. Є.В. Фесенка. – К.: Юрінком Інтер, 2007.
9. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів: Навчільний посібник. – Видання третє. – К.: Атака, 2007. – 592 с.
10. Кудрявцев В. Н. Закон, проступок, ответственность. - М, 2006 г.
11. Кримінальне право і законодавство України. Частина особлива. Курс лекцій. Під ред. М.Й. Коржанського: - К., Атіка, 2005. – 415 с.
12. Агаєв И.Б. Рецедив в системе множественности преступлений. - М.: Юристь, 2002.
13. Кальченко Т. Л. Організована злочинність: кримінологічна характеристика та напрями протидії / Т. Л. Кальченко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2010. – №6. – С.133-141;
14. Вербенський М.Г. Покарання, не пов'язані з позбавленням волі: загальна характеристика і проблеми застосування // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Питання застосування нового Кримінального кодексу України” 25-26 жовтня 2001 року. – Київ-Харків: Юрінком Інтер, 2002. – С.89-92;
15. Лазаренко В. Поняття причетності до злочину / В. Лазаренко // Вісник прокуратури. – 2010. – № 12. – С. 58 - 61.
16. Бурдін В. М. Осудність та неосудність (кримінально-правове дослідження) : монографія / В. М. Бурдін. – Л. : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 780 с.
17. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз) : монографія / О. О. Житний. – Х. : Одиссей, 2013. – 376 с.
18. Кваліфікація за ознаками складу злочину (аналіз постанов Пленуму Верховного Суду України) : практ. посіб. / уклад.: А. В. Ващенко [та ін.]. – Х. : Точка, 2011. – 132 с.
19. Киричко В. М. Практичний посібник з кримінального права України / В. М. Киричко. – Х. : ФІНН, 2010. – 720 с.
20. Ковтун Н. Я. Види додаткових покарань для неповнолітніх : монографія / Н. Я. Ковтун. – К. : Ін Юре, 2011. – 208 с.
21. Мала енциклопедія кримінального права / НАН України, Київ. ун-т права ; за заг. ред.: Ю. Л. Бошицького, З. А. Тростюк. – К. : Кондор, 2012. – 284 с.
22. Палюх Л. М. Примусові заходи виховного характеру: теорія і практика застосування : навч. посіб. / Л. М. Палюх. – Л. : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2010. – 214 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Нормативно-правові акти України (офіційний сайт Верховної Ради України)
www.rada.gov.ua